

Overdenking in de dienst voor kerk en wijk, Capelle-Schollevaar, 28 maart 2010, 16.00 uur

Jaarthema: 'De Tien Geboden in Nederland'

Thema: 'Hoe ga je gezond om met je seksualiteit?' n.a.v. het zevende gebod

Lezingen: Exodus 20: 14, Hooglied 8: 6-7, Mattheüs 5: 27-28, 1 Korinthiërs 6: 18-20 en 7: 29-38

1. Seksualiteit: een geschenk uit het paradijs

'Gij zult niet echtbreken', zo luidt het zevende gebod in de oudere vertalingen. 'Pleeg geen overspel', zo lezen we in de Nieuwe Bijbelvertaling. Waar het om gaat, is dat het verbond van het huwelijk wordt geschonden. Het woordje 'breken' in 'echtbreken' geeft heel treffend weer waar het om gaat. Er breekt iets, iets heel kostbaars. Er gaat iets kapot, en je staat met de scherven in je handen.

Dat kostbare huwelijksverbond, dat is één van de weinige dingen die zijn overgebleven van vóór de zondeval. Als Adam van God een vrouw krijgt, Eva, dan is hij helemaal vol van blijdschap! En dan staat er in Genesis 2: 24: 'Zo komt het dat een man zich losmaakt van zijn vader en

moeder en zich hecht aan zijn vrouw, met wie hij één van lichaam wordt.' Die dingen horen dus bij elkaar: je losmaken van je eigen familie, een nieuwe hechte band aangaan, en binnen die band, binnen dat verbond, lichamen één worden, seksuele gemeenschap beleven. Over liefde, huwelijk en seksualiteit is de Bijbel niet zuur of zuinig, de Bijbel is ook allerminst een preuts boek. Wie het Hooglied van Salomo leest, krijgt er rode oortjes van!

Seksualiteit is een geschenk uit het paradijs. Het is een uniek en exclusief cadeau. Het is ook een

heel kwetsbaar cadeau. Als je je geeft aan elkaar, als je jezelf letterlijk blootgeeft, en je wordt lichamen één, dan is dat het meest intieme wat je elkaar kunt bieden.

Het is niet voor niets dat God een verbinding heeft gelegd tussen de seksualiteit en het ontstaan van een kind. De bevruchting vindt plaats, als twee mensen een toppunt van liefde beleven in een hecht en onverbreekelijk verbond, het verbond van het huwelijk.

Het huwelijk heeft op die manier het karakter van een totale overgave: een volledige overgave aan elkaar als man en vrouw, en een volledige overgave, óók naar eventuele kinderen. Juist door dat karakter van dienstbare liefde werspiegelt het huwelijk de relatie tussen God en ons als mensen. Op veel plaatsen in de Bijbel wordt die parallel getrokken: Gods verbond met Israël is als een verbond tussen man en vrouw (bijvoorbeeld in het boek Hosea), en ook de manier waarop de Here Jezus met Zijn gemeente omgaat wordt weerspiegeld in de verhouding van man en vrouw.

Dat zijn heel hooggestemde woorden. Het gaat dan ook om enorm hooggestemde dingen. Wat is er méér bezongen dan de liefde tussen man en vrouw? En is het niet één van de meest belangrijke dingen in je leven: een liefdesrelatie, of juist het verlangen daarnaar? En als het gaat om seksualiteit: wat is dat een onvoorstelbaar sterke kracht in een mensenleven! Psychiaters zoals Freud en Jung hebben beweerd dat het totale menselijke gedrag een uitvloeisel is van seksuele driften. Nu is dat weer een beetje overdreven, maar dat seksualiteit een enorme kracht is, dat is wel duidelijk. Geslachtsgemeenschap is het sacrament van het huwelijk, het heiligste moment van de liefde. Maar tegelijkertijd kan juist de seksualiteit zulke verwoestende

gevolgen hebben, dat het je duizelt. Seksuele zonden kunnen families ontwrichten, mensenlevens kapot maken, en ook mensen voorgoed vervreemden van kerk, geloof en God.

2. Het meest kostbare vraagt de grootste bescherming

Júist daarom, juist omdat seksualiteit zó kostbaar is, en tegelijk zó kwetsbaar, en ook zó'n onvoorstelbaar sterke macht in een mensenleven, juist daarom geeft de Bijbel heel duidelijke kaders aan op dit gebied. Seksuele gemeenschap kan alleen plaatsvinden binnen het veilige kader van het huwelijk, omdat maximale kwetsbaarheid en maximale openheid vraagt om maximale veiligheid en

maximale bescherming van de ander. Je wilt dat die ander zich pas aan jou toevertrouwt, als jij jezelf ten volle hebt gegeven in een eed van trouw.

Het huwelijk is een instelling van God Zelf, gegeven vanaf het begin. Altijd is het huwelijk gepaard gegaan met een openbare ceremonie, met getuigen erbij, en met een feest eromheen. We zien dat al heel vroeg in de Bijbel, bijvoorbeeld als Jakob wil trouwen met Rachel, en pas in de huwelijksnacht gemeenschap met haar mag hebben. Helaas blijkt hij de volgende morgen bedrogen te zijn, en blijkt hij met Lea te hebben geslapen.

Paulus wijst in 1 Korinthiërs 7 de weg aan mensen die merken dat ze zóveel van elkaar houden, dat ze graag tot geslachtsgemeenschap willen komen. Hij zegt

in vers 36: 'Wanneer iemand bang is zich tegenover zijn toekomstige vrouw te misdragen, omdat zijn verlangen naar haar te groot wordt, laat hij dan gevolg geven aan zijn wens met haar te trouwen. Dat dient dan te gebeuren.'

Is er dan iets mis met seks vóór het huwelijk? Als je er nu van overtuigd bent dat je met elkaar verder wilt, en je houdt echt van elkaar, waarom zou je dan niet het bed delen? Daar zijn verschillende redenen voor.

Ten eerste heb je elkaar nog geen trouw gezworen. Je laat je wel door de ander dienen op seksueel gebied, maar je hebt hem of haar nog geen ja-woord gegeven. In de praktijk betekent dit dat ondanks alle goede bedoelingen heel wat relaties toch weer stranden. Veel jongeren hebben voor het huwelijk al met meerdere mensen geslapen. Dit gaat ten koste van de toewijding aan de éne huwelijkspartner. Altijd kunnen er storende gedachten aan anderen bovenkomen. Bovendien is de drempel om met iemand te slapen lager geworden, en daarmee ook de drempel tot overspel. Wie vóór het huwelijk de exclusiviteit van de seksuele gemeenschap hooghoudt, zal dat ook eerder in het huwelijk blijven doen.

In de tweede plaats gaat het om de goede volgorde: eerst vragen om de zegen van God in een huwelijksdienst, en dan pas ten volle het huwelijk beleven. Waarom zou je anders naar de kerk gaan om Gods zegen over je huwelijk te vragen? Je beleeft het immers al, tot en met het bed toe! In de derde plaats dit: onbekommerde seks voor het huwelijk is pas in zwang gekomen doordat er voorbehoedmiddelen op de markt kwamen. Zou God, die de seksuele gemeenschap binnen het huwelijk heeft geplaatst, in de jaren '60 opeens van gedachten veranderd zijn door de komst van de pil?

Wie gezond om wil gaan met seksualiteit, zal altijd de nadruk leggen op het exclusieve daarvan. Juist wie de seksualiteit beleeft als iets héél bijzonders, iets héél unieks, iets héél exclusiefs, zal de waarde ervan ten volle proeven en ervaren. Wie de seksualiteit ten volle reserveert voor de exclusieve liefde, die ene, aan wie je je volledig hebt gegeven, tot en met een ja-woord voor God, die zal levenslang de seksuele gemeenschap als een wonder blijven ervaren.

En omgekeerd: naarmate seks met meer mensen wordt bedreven, wordt het steeds platter, minder zeggend, minder mooi, alleen nog maar een techniekje, een foefje om een lekker gevoel in je spieren te krijgen.

'Gij zult niet echtbreken', dat wil dus zeggen: 'Ga eerbiedig om met dit geschenk uit het paradijs, en gooi niet het meest waardevolle kapot, wat er bestaat tussen mensen: de huwelijksband, met zijn meest intieme momenten in de lichamelijke vereniging.'

3. Echtscheiding: het onverbreekbare helaas verbroken

Hoe zit het dan met echtscheiding? Gescheiden mensen zeggen het weleens tegen mij: 'Elke keer als je de Tien Geboden leest, schrijnt dat zevende gebod in mijn ziel. Gij zult niet echtbreken.'

Betekent dit gebod dat je nooit mag scheiden? Misschien kun je het beter anders zeggen: dit gebod betekent dat het verbreken van een huwelijksverbond ingaat tegen Gods bedoelingen. Het huwelijk is niet te verbreken. Je sluit een huwelijk 'tot de dood je scheidt'. Maar wat niet kan, wat onmogelijk is, gebeurt helaas soms toch. Want soms is het leven met elkaar onleefbaar. Alleen: juist als u hier zit en gescheiden bent, weet u meer dan wie ook hoeveel pijn dat geeft, hoeveel verdriet. En hoezeer het daarom tegen Gods bedoelingen ingaat. Juist als u gescheiden bent, zult u het beamen: 'Het had anders gemoeten. Gegeven de omstandigheden was echtscheiding misschien nog de enig begaanbare weg, maar hoe dan ook en wanneer dan ook: het had anders gemoeten.' Dat is precies wat God hier zegt: 'Het is ook anders bedóéld! Het huwelijk is een verbond voor het leven.'

4. Wat als je je seksualiteit niet kunt beleven in een relatie?

En al die mensen, die niet getrouwd zijn? Hoe ga je gezond om met je seksualiteit, als je nooit getrouwd bent geweest, of als je man of je vrouw is overleden, of als je gescheiden bent, of je bent anders geaard, of door een handicap kun je niet tot een relatie komen? Laten we maar heel eerlijk zijn: een groot deel van de bevolking kan geen seksualiteit beleven in een vaste relatie. Wat doe je dan?

Veel mensen zeggen: 'Je moet toch je seksualiteit beleven. Het is een eerste levensbehoefte. Dus als dat niet in een relatie kan, dan moet je maar naar een alternatief zoeken.' En dat alternatief, dat is dan bijvoorbeeld: betaalde seks, of pornografie, of eenmalige seksuele contacten. Je moet toch aan je trekken komen?

Als je deze kant op denkt, maak je seksualiteit helemaal los van de liefde, van die éne, unieke liefdesrelatie. Je degradeert daarmee de seksualiteit tot een technisch foefje. Het sleuteltje moet af en toe omgedraaid worden, zoals een CV-ketel die af en toe ontlucht moet worden. Als je op die manier bevrediging zoekt, ben je naderhand alleen maar eenzamer. Niets maakt zo eenzaam als pornografie, betaalde seks of een eenmalig seksueel contact. Voordat je het weet raak je eraan verslaafd, word je nóg eenzamer, en raak je wanhopig en depressief.

Dat geldt overigens ook in het huwelijk. Want hoe mooi de seksualiteit binnen het huwelijk ook kán zijn, het is lang niet altijd optimaal. Ook dan is er de verleiding om op een andere manier seksuele bevrediging te gaan zoeken. En zélf al is het huwelijk helemaal fantastisch, dan nóg kan er zomaar een leuke collega voorbij komen, of een knappe buurvrouw. Jezus zegt het niet voor niets: 'Iedereen die naar een vrouw kijkt en haar begeert, heeft in zijn hart al overspel met haar gepleegd.'

Eenzijds is seksualiteit een prachtig geschenk, een huwelijksgeschenk uit het paradijs. Anderzijds is het een realiteit dat dit geschenk voor een hele groep mensen niet is weggelegd. Dat is schrijnend, en pijnlijk, en je zou het allemaal graag anders zien. Maar wat de samenleving als oplossingen aandraagt, dat zijn allemaal schijnoplossingen. Je hart blijft onbevredigd, integendeel, je blijft achter met schuldgevoelens en eenzaamheid.

5. Méér dan het geschenk uit het paradijs telt de Schepper van het paradijs!

De Bijbel wijst een heel andere weg, een weg van vervulling door een andere liefde. De liefdesverhouding tot God geeft een intense vreugde, een diepe vervulling, een oneindige dankbaarheid en blijdschap. Wie de HERE gevonden heeft, heeft het leven gevonden. Veel mensen die verstrikt hebben gezeten in seksverslaving of prostitutie kunnen daarvan meepraten: hoe oneindig rijk de vrijheid is die Jezus Christus biedt. De vervulling die God geeft, relativeert en verzacht het onvervulde seksuele verlangen. Daarnaast is er nog die andere liefde: de liefde onderling, in een familie, in een vriendenkring, in een gemeente. Het lijkt

weleens of onze samenleving alles inzet op de kaart van de seksuele relatie. Wie geen seksuele relatie heeft, kan niet gelukkig zijn, zo is vaak de gedachte. Maar God zij dank zijn er nog heel veel andere vormen van liefde, hartelijkheid, intimiteit, echte broederschap, vriendschap, waardoor je als mens je aanvaard en gekend weet, geliefd en bemind.

Juist voor mensen die niet getrouwd zijn, en hun seksualiteit niet kunnen beleven in een relatie, is de steun van familie, vrienden en een gemeente extra belangrijk. Er is meer 'gemeenschap' dan de seksuele gemeenschap. Er is ook de 'gemeenschap der heiligen', eenheid onder christenen. En er is de 'gemeenschap met de Heilige Geest', eenheid met God.

De apostel Paulus schrijft heel nuchter over huwelijk en seksualiteit. Hij zegt: 'Trouwen is uitstekend. Maar mij bevalt het heel goed om niet getrouwd te zijn. De tijd is kort, Jezus komt terug en er is veel werk te doen. Denk er ook eens aan om de keuze te maken om niet te trouwen.' In onze oversekste samenleving doet zo'n uitspraak vreemd aan, maar ook weldadig. Er is méér dan een relatie. Er is méér dan seksualiteit. God Zelf gaat alles te boven. Veel meer dan het geschenk uit het paradijs telt immers de Schepper van het paradijs.

De diepste vrede, het hoogste geluk, kan alleen Hij ons geven. Hij, de hemelse Bruidegom, bemint ons als Zijn Bruid. Die liefde gaat alles te boven! Amen.